

NOTITIE

Aan: xxx (gemeente Heumen)
Opgesteld door: xxx
Datum: 2-3-2026
Projectnummer: 25-125
Onderwerp: **Beantwoording vragen van provincie over Zilverberg Overasselt**

De provincie Gelderland heeft op 15-5-2025 verzocht om aanvullende gegevens te leveren bij de aanvraag Omgevingswet Flora- en Fauna-activiteit (zaaknummer 2025-004804). Hieronder worden de vragen herhaald en de antwoorden die op 19-6-2025 door de gemeente aan de provincie zijn gegeven. Op basis van de Actualisatie natuuronderzoek 2025 worden indien nodig Aanvullingen gegeven.

1. Vraag 1

In de aanvullende informatie geeft u aan dat er monitoring heeft plaatsgevonden naar alle aangevraagde soorten sinds de uitvoering van aangeleverd onderzoek. Graag ontvangen wij de resultaten van deze monitoring, zodat deze beoordeelt kunnen worden en de juridische houdbaarheid gewaarborgd is.

Antwoord

De monitoring bestond en bestaat uit een regelmatig bezoek aan de locaties voor woningbouw en natuurcompensatie. Zo monitoren wij de situatie m.b.t. de verschillende soorten zoals das, uilen en mussen. Voor vleermuizen is een andere onderzoekstechniek noodzakelijk.

Ons voorstel is dat wij in 2025 voor vleermuizen en andere diersoorten zoals das, uilen en huismussen, de veldonderzoeken actualiseren, conform de daarvoor geldende protocollen. Gelet op onze frequente aanwezigheid in het gebied verwachten wij inhoudelijk geen (grote) veranderingen ten opzichte van de reeds aangeleverde gegevens.

Maar uit het oogpunt van juridische houdbaarheid zullen wij deze stap zetten. Wij verzoeken u daarom de behandeling van onze aanvraag tot na de herfstvakantie op te schorten.

Wel voeren wij graag op korte termijn overleg met u zodat wij intussen wel uw andere vragen afdoende kunnen beantwoorden.

Aanvulling (Natuurbalans, 2-3-2026)

Het actualiserend veldonderzoek is uitgevoerd. De rapportage is gereed.

2. Vraag 2

Mitigatie van de aanwezige huismussen staat nu beschreven met een huismustil. Deze accepteren wij voor 25%. Graag zien we een aangepast en aangevuld mitigatieplan voor huismus inclusief een kaart met de tijdelijke voorzieningen voor huismus.

Antwoord:

Uw opmerking geeft de richting aan, maar is voor ons niet 100% duidelijk. Zijn er naar uw mening te weinig losse nestkasten, te weinig locaties of beide?

In het geval u bedoelt dat er te weinig nestkasten zijn is ons antwoord als volgt: deze regel was ons niet bekend en kunnen wij ook nergens terugvinden. Er zijn 10 nestkasten nodig. De til bevat 16 nestkasten. U telt deze voor 25% mee (4 nestkasten). Dat betekent dat wij nog 6 nestkasten op korter termijn zullen bijplaatsen.

Aanvulling (Natuurbalans, 2-3-2026)

In 2025 waren er geen broedende huismussen in het ingreepgebied. In feite is daarmee de vergunning en de maatregelen ten aanzien van huismussen niet meer aan de orde. Toch zullen de 6 extra huismusnestkasten worden opgehangen, om hiermee een uitbreiding van de populatie mogelijk te maken.

3. Vraag 3

Zoals voorgeschreven in de eerdere ontheffing voor de betreffende locatie (2023-012434) heeft u 2 bunzingkasten geplaatst en de locatie aan ons doorgegeven onder zaaknummer 2024-014484. De plaatsing is niet conform de richtlijnen van het kennisdocument kleine marterachtigen, deze schrijft 2 takkenrillen voor van 3m lang, 2m breed en 1m hoog. Daarom kunnen we deze zoals nu geplaatst niet accepteren. Graag zien wij dat de mitigatie volgens de richtlijnen wordt uitgevoerd.

Antwoord:

Deze maatregel is uitgevoerd in het kader van een andere aanvraag. Wanneer er naar uw mening aanpassingen nodig zijn zullen we die gaan doorvoeren (daar willen geen discussie over starten), alleen het staat los van deze aanvraag.

De informatie is wel in deze aanvraag opgenomen om een totaalbeeld van het gebied te schetsen. Wellicht kunnen wij deze informatie bij nader inzien beter uit het projectplan verwijderen?

Aanvulling (Natuurbalans, 2-3-2026)

In 2025 waren er geen aanwijzingen voor een verblijfplaats van bunzings in het ingreepgebied. Wel is de bunzing een keer waargenomen met wildcamera's. De takkenrillen zullen in de gevraagde maatvoering worden uitgevoerd.

4. Vraag 4

In de stukken bij de aanvraag is niet duidelijk aangegeven wat de inrichting van de beoogde situatie is. Graag ontvangen we hier een duidelijkere kaart van, eventueel met permanente mitigatie van de soorten hierop aangegeven.

Antwoord:

Dit kaartbeeld is opgenomen in bijlage 1 van de aanvraag. Wij kunnen ons voorstellen dat deze kaart door grote omvang van het gebied niet goed leesbaar is. Wij zullen een ingezoomd kaartbeeld aanleveren.

Verder geven wij graag een mondelinge toelichting op de inrichting.

Alle inrichtingselementen zoals die met Das & Boom zijn besproken staan daar in vermeld. Dat geldt ook voor de vliegroutes voor vleermuizen inclusief hiervoor te planten extra bomen. Wij baseren ons op de beschikbare Kennisdocumenten en soortinformatie dat wij de juiste maatregelen hebben opgenomen en weergegeven.

Aanvulling (Natuurbalans, 2-3-2026)

Er is een geactualiseerde plankaart en een kaart van de natuurcompensatie. Beide zijn bijgevoegd.

5. Vraag 5

Wat uit de aangeleverde informatie is op te maken blijven niet alle vliegroutes van vleermuizen behouden. Graag ontvangen we mitigatie van de aangetroffen vliegroutes.

Antwoord:

Die staat aangegeven op de kaart in bijlage 1. Zoals aangegeven bij het vorige punt zullen wij een ingezoomd kaartbeeld opnemen zodat dit beter leesbaar wordt.

Inmiddels is duidelijk dat de populierenlaan langs de Kruisbergsestraat blijft staan (vliegroute 3 op het kaartbeeld uit het projectplan blz. 9). Dat betekent dat in de toekomstige situatie de vliegroutes niet wezenlijk worden beïnvloed. Dit is anders dan wij zelf eerder dachten. Tijdens de bouwactiviteiten zullen wij waar nodig de verlichting aanpassen en geleidingsschermen voor de vleermuis plaatsen. Is het wellicht een idee om dit als een aanvullende voorwaarde in uw vergunning/besluit op te nemen?

Verder is op de kaart te zien dat wij aan de noordzijde van het wadi-perceel de (thans onderbroken) haag door gaan trekken en extra bomen daarin aan gaan planten: dit is een versterking van de vliegroute voor vleermuizen vanuit het Benedenschap. De wadi wordt een aantrekkelijk nieuw foerageergebied voor vleermuizen: ze hoeven daar straks niet ver voor te vliegen. Het nieuwe dassencompensatiegebied wordt een aantrekkelijk nieuw, groot foerageergebied voor de vleermuizen uit Overasselt. Door de aanplant van hagen, houtwallen en bomen wordt dit gebied ook goed bereikbaar (nieuwe vliegroutes). In feite wordt het agrarische gebied ten noordwesten van de nieuwbouwwijk flink interessanter gemaakt voor vleermuizen dan de huidige situatie in het plangebied voor de nieuwbouwwijk zelf nu is.

Aanvulling (Natuurbalans, 2-3-2026)

Zie Rapport Actualisatie 2025:

Vliegroute 3 blijft behouden, de populierenrij blijft intact. Er wordt hier vleermuisvriendelijke verlichting toegepast. Op deze vliegroute zijn geen negatieve effecten.

Vliegroute 5 blijft in eerste instantie niet geheel behouden. Ervoor in de plaats komen groenstroken met wadi's en bomen. Hier wordt vleermuisvriendelijke verlichting toegepast en een aantal extra bomen aangeplant.

Tijdelijke effecten

Tijdens de bouwactiviteiten zal op vliegroute 5 eventueel benodigde bouwverlichting worden aangepast aan vleermuizen en zullen geleidingsschermen voor vleermuizen worden geplaatst.

6. Vraag 6

De mitigatie van steenuil en kerkuil is opgenomen in de afgegeven ontheffing 2023-012434. Door de beoogde werkzaamheden zal het leefgebied van deze soorten niet behouden kunnen blijven. Er wordt gesteld dat deze gemitigeerd kan worden ten noorden. Echter laten de onderzoeken zien dat deze locatie al bezet is door een steenuil. Daarom vragen we een nieuw mitigatieplan voor het leefgebied van de steenuil inclusief een kaart met de locatie van de nestkasten en alternatief leefgebied. Indien ook het leefgebied van de kerkuil gemitigeerd wordt naar het noorden dient in dit nieuwe leefgebied ook mitigatie van de nestkasten plaats te vinden.

Antwoord:

Deze maatregel is uitgevoerd in het kader van een andere aanvraag. De informatie is wel in deze aanvraag opgenomen om een totaalbeeld van het gebied te schetsen. Wellicht hadden wij deze informatie bij nader inzien beter uit het projectplan kunnen verwijderen?

De steenuil en kerkuil hebben inmiddels geen broedplaats meer in het plangebied. Er zijn voor beide soorten elders nestkasten geplaatst, in geschikt leefgebied. Het woningbouwproject tast het leefgebied van deze uilen niet aan, de uilen zijn immers niet meer aanwezig in het plangebied.

Mitigatie van het leefgebied van deze uilen is daarmee niet aan de orde. Tijdens de monitoring ná de verplaatsing zijn de uilen niet meer in het plangebied aangetroffen. Wij zullen de komende periode aanvullende onderzoeksinspanningen leveren (zie bij

1). Daarbij zullen wij tevens controleren op de aanwezigheid van uilen in het gebied. Dan wordt ook duidelijk of verschillende uilensoorten van hetzelfde leefgebied gebruik gaan maken.

Aanvulling (Natuurbalans, 2-3-2026)

Geen veranderingen in 2025. De nestkast op het erf van Kruisbergsestraat 16, buiten het ingreepgebied, blijft behouden. Mogelijk hebben twee nabije schuurtjes een functie als dagroestplekken. Deze schuurtjes worden gesloopt. Als mitigerende maatregel zullen twee alternatieve dagroestplekken worden gerealiseerd.

7. Vraag 7

Voor de das zijn de te compenseren deelgebieden van het plangebied in kaart gebracht en zijn deze beoordeeld op primair of secundair foerageergebied. Deelgebied 5 wordt aangeduid als secundair leefgebied. Aan de hand van de eigenschappen van het deelgebied kan dit ook als primair foerageergebied worden aangeduid. Hoe is gekomen tot de aanduiding secundair foerageergebied?

Antwoord:

Wij hebben de volgende observaties gedaan:

het perceel wordt sinds de start van de observaties in 2021 jaarlijks slechts incidenteel en onregelmatig gemaaid of begraasd. Daardoor staat er grote delen van het jaar hoog gras en is daarmee niet geschikt als foerageergebied omdat de das niet in staat is om hier effectief regenwormen op te graven. Tijdens het vooroverleg met uw provincie is deze situatie voorgelegd (Hoe moeten wij bij de berekening met dit perceel omgaan?). Daarbij is tot twee keer toe aangegeven dat wij dit gebied om de hierboven genoemde redenen voor 50% mogen meerekenen.

Nu wij aanvullend onderzoek gaan uitvoeren zullen wij daarbij ook de huidige situatie meenemen. En die is dat er sinds de tweede helft van 2023 jaar een zanddepot op dit perceel. Daarmee is nu over een langere periode (op het moment van schrijven ca 2 jaar) ruim 1000 m² van het foerageergebied niet meer beschikbaar als leef- en foerageergebied voor de das. Desondanks hebben wij wel de volledige oppervlakte van dit perceel in de berekening meegenomen.

Aanvulling (Natuurbalans, 2-3-2026)

In 2025 was de situatie hetzelfde. Er was nog steeds een zanddepot aanwezig. In het hele voorjaar van 2025 stond er op perceel 5 hoog, verruigd gras, zonder begrazing. Het was niet geschikt als foerageergebied voor dassen. Op 23-5-2025 (laat, aan het einde van het kraamseizoen van dassen) zijn er vier koeien in gezet. Door deze extensieve begrazing is het perceel wat geschikter geworden als foerageergebied voor dassen. De eerdere beoordeling is niet veranderd.

8. Vraag 8

De mitigatieopgave voor das bestaat uit (door u berekent) 41.309 m², maar het totaal aan compensatiegebied beslaat 39.278 m². Hoe ondervangt u de missende 2.031 m²?

Antwoord

Zoals aangegeven in de aanvraag bedraagt de omvang van de compensatie 41.097 m². Derhalve is er ons inziens een veel kleiner tekort. Dat bedraagt in onze opstelling 213 m².

No.	Perceelno.	m ²	Telt nu als	Wordt	Meetellen als	Compensatie m2
A	F571	30.430	50%	150%	100%	30.430
C	F147	1.575	50%	100%	50%	788
D	F192	9.680	100%	150%	50%	4.840
F	F138	2.590	100%	150%	50%	1.295
4	F477	3.744	0%	100%	100%	3.744
Totaal		48.019				41.097

Verder leggen wij in de woonwijk wadi's aan, waarvan één met een geleidingshaag. Deze haag en wadi verbinden de bestaande (en te behouden) burcht bij het crossbaantje met het aan te leggen compensatiegebied. De oppervlakte van deze wadi is niet in onze compensatieberekening meegenomen, maar kan wel door de das gebruikt worden. Als dat bij de beoordeling van de aanvraag helpt kunnen wij deze oppervlakte aan de berekening toevoegen.

Zoals beschreven in de rapportage bij de aanvraag voorzien wij in extra compenserende maatregelen om de effecten van dit tekort op de beschermde diersoort das op te vangen. Daarbij gaat om de aanleg van drie dassentunnels, waarvan er 2 in het kader van dit plan zullen worden aangelegd. Voor de derde tunnel (onder de provinciale weg) zijn middelen gereserveerd, maar is medewerking van medeoverheden nodig (provincie Gelderland en het waterschap).

Aanvulling (Natuurbalans, 2-3-2026)

Geen aanvulling.

9. Vraag 9

Voor de mitigatieopgave voor das worden deelgebied 4, D en F aangeduid als mitigatiegebied. In de beschrijving van deelgebied D en F staat dat deze al gebruikt worden door de populatie dassen. Deelgebied 4 is daarom ook hoogstwaarschijnlijk al onderdeel van het leefgebied van de das. Hoe kunnen deze dan meegenomen worden in het mitigatieplan?

Antwoord

De verklaring is te vinden op blz. 20 van het bij de aanvraag aangeleverde projectplan.

1 Totale oppervlakte perceel "4"	5.425
2 Oppervlakte gepland wadi	1.681
3 Beschikbaar voor natuurcompensatie (1 min 2)	3.744

Deelgebied 4 is op dit moment afgerasterd en wordt begraasd door paarden en varkens. Het is op dit moment daardoor in de praktijk niet geschikt voor dassen als foerageergebied. Het totale perceel heeft een omvang van 5.425 m².

Dit perceel wordt deels omgezet in natuurcompensatiegebied en deels in een wadi (1681 m² - dit staat beschreven op blz. 24 aan het aangeleverde projectplan).

De wadi bevat het overgrote deel van het jaar een kleine waterhoudende poel. Daarmee resteert (perceel minus wadi) natuurcompensatie met een omvang van 3.744 m².

In de toekomstige situatie verdwijnen afrastering en paarden. Daarom is dit deel (3.744 m²) voor 100% meegeteld als compensatiegebied. Ook dit is in het vooroverleg met uw provincie besproken.

Aanvulling (Natuurbalans, 2-3-2026)

Geen aanvulling.

10. Vraag 10

In het mitigatieplan is niet duidelijk hoe de geleiding van de dassen naar de nieuw te realiseren dassentunnels wordt gewaarborgd. Graag ontvangen we hier meer informatie over, inclusief eventueel akkoord van de grondeigenaar.

Antwoord:

De aan te leggen tunnels passen binnen routes die nu al door de das gebruikt worden. Verder sluiten deze aan op de te planten hagen. De weilanden in de nabijheid zullen worden afgerasterd zodat een goede toeleiding ontstaat en de tunnels ook daadwerkelijk gebruikt worden. De noordelijke tunnel sluit aan op de looproute van de das langs een bestaande watergang. De afrastering zal geplaatst worden op gemeenteground die ter plaatse beschikbaar is.

Aanvulling (Natuurbalans, 2-3-2026)

Geen aanvulling.

11. Vraag 11

Door het realiseren van de dassentunnels zal er meer foerageergebied beschikbaar komen voor de dassen. Om hoeveel gebied zal dit (ongeveer) gaan?

Antwoord:

Ons inziens zit de meerwaarde van de dassentunnels in de beschikbaarheid van veiliger migratieroutes. De das steekt nu de weg over en wordt hier doodgereden. Door de aanleg van deze tunnels zal het aantal verkeersslachtoffers onder dassen dalen.

Aanvulling (Natuurbalans, 2-3-2026)

Geen aanvulling.

12. Vraag 12

Is het gebied aan de overzijde van de weg waaronder de dassentunnels aangelegd worden al in gebruik door een andere familiepopulatie?

Antwoord:

Er zitten in het grotere gebied rondom de woningbouw meerdere dassenfamilies. Wij leveren een uitsnede van een kaart die wij van Das & Boom ontvangen hebben.

Aan de overzijde van de Ewijkseweg bevinden zich twee dassenburchten. Ten zuiden (zuidwest) bevindt zich op grotere afstand nog een derde burcht. Dassen maken desondanks nu ook al de oversteek. Dat weten wij omdat er op deze weg dassen worden doodgereden en omdat wij in het landschap wissels aantreffen.

Dassen maken hierbij gebruik van de weg waarbij zij soms worden aangereden. Door de aanleg van deze tunnels kunnen wij verkeersslachtoffers voorkomen en daarmee de totale populatie versterken.

Dit uitgangspunt hebben wij in het vooroverleg uitgebreid besproken en toestemming gekregen voor deze redenering. Het foerageergebied wordt hierdoor in kwaliteit versterkt, alleen is dit lastig in hectares uit te drukken. Gelet op het kleine verschil

tussen het aantal te compenseren vierkante meters en het aantal vierkante meters dat we daadwerkelijk wordt gecompenseerd kon uw provincie deze compensatiemaatregel in het vooroverleg rechtvaardigen.

Aanvulling (Natuurbalans, 2-3-2026)

Geen aanvulling.

13. Vraag 13

Vanwege de gevoeligheid van de voorgenomen ingreep zouden wij aanraden om de uitgebreide procedure toe te passen bij deze aanvraag. Graag ontvangen we hier reactie op.

Antwoord:

Wij zijn het daarmee eens. Wij zullen u verzoeken om de uitgebreide procedure toe te passen nadat wij u de resultaten van ons aanvullend onderzoek hebben doen toekomen.

Aanvulling (Natuurbalans, 2-3-2026)

Geen aanvulling.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Natuurbalans - Limes Divergens BV noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Natuurbalans - Limes Divergens BV. De opdrachtgever vrijwaart Natuurbalans - Limes Divergens BV voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Natuurbalans - Limes Divergens BV is gecertificeerd door EBN Certification en voldoet aan de eisen gesteld in de norm ISO 9001:2015.

